

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt VII. Testimonia veterum de superioris capitis doctrina.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

Hierem. 17.

Cap. 15.

cationem faceret: sed Deus ipse venit factus homo, sicuti hoc ipsum per Prophetam promiserat, Dicite, inquiēs, pusillanimis: Confortamini & nolite timere. Ecce Deus vester ultionē adducet retributionis: Deus ipse veniet & saluabit vos. vt nimirum per hominem quidem spei nostræ fundamenta iacerētur, sed tamen spem nostram non nisi in Deo figeremus, propter quod homo ille, spei nobis & salutis auctor, etiā Deus existeret. Maledictus enim qui spem ponit in homine, & firmat carnem brachium suum. erit enim, sicut myrica in deserto, sterilis verāque sapientiæ experiatque virtutis: quæ ab illo petenda solo est, de quo fit in epistola Iacobus: Si quis vestrū indiget sapientiā, postulet à Deo, qui dat omnibus affluenter & non improperat, & dabitur ei. Ideoque beatus Ignatius: Quicumque, inquit, purum hominem dicit esse Christum, maledictus est: secundum dictum Prophetæ, non in Deum fidens, sed in hominem tantum. propterea & infructuosus est, quemadmodum tamariscus quæritur in deserto. Augustinus quoque libro de vtilitate credendi: Cū igitur homo esset, inquit, imitandus, & non in homine spes ponenda: quid potuit indulgentius & liberalius fieri, quā vti ipsa Dei sincera, æterna, incommutabilisque Sapiētia, cui nos hærere oportet, suscipere hominem dignaretur?

CAPVT VII.

Testimonia veterum de superioris capitis doctrina.

SED operæpretium est, vt quod superiore capite docuimus, pluribus etiam veterum verbis comprobemus. Igitur Augustinus in eo libro quem scripsit de Catechizandis rudibus, planissimè quod diximus explicatum reliquit. Quæ maior, ait, causa est aduentus Domini, nisi vt ostenderet Deus dilectionem suam in nobis, commendans eam vehemēter: quia cū adhuc inimici

inimici essemus, Christus pro nobis mortuus est? hoc autem ideo, quia finis præcepti, & legis plenitudo caritas est, ut & nos inuicem diligamus, & quemadmodum ille pro nobis animam suam posuit, sic & nos pro fratribus animas ponamus: & ipsum Deum, quoniam prior dilexit nos, & Filio suo vnico non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum, si amare pigebat, saltem redamare non pigeat. Nulla est enim maior ad amandum inuitatio, quam præuenire amando: & nimis ingratus est animus, qui dilectionem si nolebat impendere, nolit & rependere. Quod si in ipsis flagitiosis & sordidis amoribus, videmus eos nihil aliud agere qui amari vicissim volunt, nisi ut documentis quibus valent, aperiant & ostendant quantum ament: & si animus torpebat, cum se amari senserit, excitatur; & qui iam feruebat, cum se redamari didicerit, magis accenditur: manifestum est nullam esse maiorem causam, qua vel inchoetur vel augeatur amor, quam cum amari se cognoscit qui nondum amat, aut se redamari vel posse sperat, vel iam probat, qui prior amat: & si hoc in turpibus amoribus, quanto plus in amicitia? Et infra: Operæpretiū autem est animaduertere, quomodo quamquam & superiores velint se ab inferioribus diligere, eorumque in se studioso delectentur obsequio, & quanto magis id senserint, tanto magis eos diligant: tamen quanto amore exardescat inferior, cum à superiore se diligere senserit. Ibi enim gratioꝝ amor est, vbi non æstuat indigentia siccitate, sed vbertate beneficentia profluit. Ille namque amor ex miseria est, iste ex misericordia. Iam verò si etiam se amari posse à superiore desperabat inferior, ineffabiliter commouetur in amorem, si vltro ille dignatus fuerit ostendere quantum diligat eum, qui nequaquam tantum bonum sibi promittere auderet. Quid autem superius Deo iudicante? & quid desperatius homine peccante? qui se

N

tanto

Cap. 16. lib. de
vera relig.

Cap. 41.

Ioannis 6.
1. par. Pastor.
Cap. 3.

tanto magis tenendum & subiugandum superbis potestatibus addixerat quæ beatificare non possunt, quanto magis desperauerat posse sui curam geri ab eapostate, quæ non malitia sublimis esse vult, sed bonitate sublimis est. Hæc eo loco. Alibi quoque: Cum omnibus modis, inquit, medeatur animis Deus pro temporum opportunitatibus, quæ mira sapientia eius ordinantur, nullo modo beneficentius consuluit generi humano, quam cum ipse Sapiens Dei, id est, vnicus Filius consubstantialis Patri & coæternus, totum hominem suscipere dignatus est. Ita enim demonstrauit carnalibus corporeisque sensibus deditis, quàm excelsum locum inter creaturas habeat humana natura: quod non solum visibiliter; nam id poterat & in aliquo æthere corpore ad nostrorum aspectuum tolerantiam temperato: sed etiam hominibus in vero homine apparuit. Ipsa enim natura, suscipienda erat, quæ liberanda. Et ne quis fortè sexus à suo creatore se contemptum putaret, virum suscepit, natus ex femina. Hæc ille, qui etiam Deo confitens libro suarum Confessionum decimo, breuiter ait: Potuimus putare verbum tuum remotum esse à coniunctione hominis, & desperare de nobis, nisi caro fieret, & habitaret in nobis. Propterea ergo maximè Christus aduenit, vt cognosceret hominem quantum eum diligit Deus: & ideo cognosceret, vt eius dilectione, à quo prior dilectus est, inardesceret. Ad id verò propterea nos voluit exemplo suo incitare, quòd mundi amor vitiorum minister & fomes est: faciliusque est infirmis & vitiatis hominibus carere bonis mundi huius, quàm iis si affluant vti moderatè. Ideoque & horum contemptum ipse præ se tulit, vt ad meliorum bonorum amorem reuocaret. Scriptum est, inquit Gregorius, cum Iesus cognouisset, quia venturi essent vt raperent eum, & facerent eum Regem: fugit iterum in montem ipse solus. Quis enim principatum homi-

hominibus tam sine culpa potuisset, quàm is qui hos nimirum regeret, quos ipse creauerat? Sed quia idcirco in carne apparuit, vt non solum nos per passionem redimeret, verumetiam per conuersationem doceret: exemplum se sequentibus præbens, Rex fieri noluit, ad crucis verò patibulum sponte peruenit. Oblatam gloriam culminis fugit, pœnam probrosæ mortis appetiit: vt membra videlicet eius discerent fauores mundi fuggere, terrores minimè timere: pro veritate aduersa diligere, prospera formidando declinare.

CAPVT VIII.

Quamobrem Christus Dominus exemplo suo humilitatem & patientiam peculiariter commendauit.

DENIQUE vti humilitatem ostendit singularem contra magnum illud superbiæ vitium quo deiectioni sumus, vt sic tandem erubescat homo esse superbus propter quem factus est humilis Deus: ita quoque patientiam exhibuit in vita mirabilem: quòd sicuti prona ad obediendum humilitas, necessaria est homini ad ingrediendum iustitiæ salutisque viam; ita patientia per necessaria foret, ad iustitiam quam adepti fuerimus retinendam. Cum enim inter improbos nobis esset, mediisque in malis viuendum, sine patientia citò omnis excussa virtus foret, vt merito scriptum sit: In patientia vestra possidebitis animas vestras. Cum igitur Christus Dominus cælestis magister, omnibus vitæ officiis iustitiæ specimen præbuisset, vt doloris quoque patientiam mortisque contemptum ostenderet, quibus consummata & perfecta sit virtus (quem admodum diuus Iacobus ait, Patientia opus perfectum habeat) venit in manus impiæ nationis, cum & vitæ potuisset scientia futuri quam tenebat, & repellere eadem virtute qua mirabilia faciebat. Idcirco Petrus Apostolus adhortatur: Christus pro nobis passus

*Augustinus
in Psal. 118.*

Lucæ 22. 3

Cap. 11

1. Pet. 2. 23

N A est,